

SZAVALÓKAR

A száz éves Szózat.

Az idén van éppen száz esztendeje annak, hogy a Szózat, a legnagyobb és legmagyarabb óda megszületett. Vörösmarty e hatalmasan szárnyaló, nagyihletetségű költeményével a magyar jövő, a 19. századi magyar fellendülés és felvirágzás útjára lendítette nemzetét. Leghivatottabb bírálója, Gyulai Pál írta róla: »A Szózat mindenre hivatkozik, ami ujjászületési küzdelmében csak lelkesítheti a magyart s a remény és emlék, a hit és balsejtelem hurjain játszva, mindenbe az önbizalom és nagyság érzetét vegyíti. Semmi csüggedés többé, bátran nézzünk szembe a jövővel.« Ezt írta róla a bíráló. És mégis mit-látunk?

Az utóbbi időben több oldalról elhangzott az a jogos panasz, hogy úgy az iskolai-, mint más társadalmi ünnepélyekről is hiányzik Vörösmarty halhatatlan, s a mai időkben annyira szükséges, megrázó erejű Szózat-a. A műsorok elején és végén legtöbbször a Himnus és a Magyar Hiszekegy váltakoznak s így a nemzeti életakarást annyira kifejező legnemzetibb ódánk: a Szózat egyre jobban háttérbe szorult. Nem azért, mintha nem volna alkalmas előadásaink, ünnepélyeink műsorának emelésére, hanem azért, mivel az előbbi két nemzeti ima mellett nem jutott számára megfelelő hely.

A Szózat-nak minden ünnepélyen ott van a helye. Ha nem tehetjük a műsor elejére és végére, illesszük be annak közepére, oda is való! Vagy van-e ma égetőbb problémánk, lehet-e ma fontosabb kérdés a számunkra, mint amit a Szózat halhatatlan költője olyan lélekrázóan kifejezett? Kölcsey Himnus-a hő imádság az Istenhez, Papváryné Sziklay Szeréna halhatatlan Hitvallása a trianoni gyászba, rablásba döntött magyarság rendíthetetlen hitének, reményiségének, bizakodásának örökéletű kifejezője. Vörösmarty Szózat-ában a magyarság faji öntudata kér, követel meghallgatást, elismerést a nagy világtól! Egész sorsunkat magábanfoglaló két gondolatának ott kell égnie minden magyar szívben-lélekből, mert ez a sorsparancs tartott meg ezer éven át s ez fog felemelni újra Trianon szörnyű bűntetéséből:

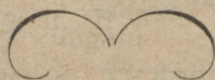
*Hazádnak rendületlenül
Légy hive, ó magyar!*

*... Áldjon vagy verjen sors keze:
Itt élned, halnod kell.*

- II. Szóló: *Itt küzdtenek honért!***
 II. a. *hős*
 II. *Árpádnak hadai,****
 III. Szóló: *Itt törték össze*
 III. *rabigát*
 II. + III. ff *Hunyadnak karjai!*
- I. + II. + III. SZABADSÁG!***
 II. *ittén hordozák*
 I. + II. *Véres zászlóidat,*
 III. Szóló: S elhullanak ff LEGJOBBJAINK
 III. *A hosszú harc alatt.****
 II. *És ANNYI balszerencse közt,***
 I. + II. *Oly SOK viszály után,****
 III. Szóló: *Megfogyva bár,****
 I. + II. + III. fff de TÖRVE NEM****
 II. + III. *ÉL nemzet**
 II. e hazán.
- II. ff *S népek hazája***
 II. + III. fff NAGY VILÁG!***
 I. + II. ff »Hozzád bátran kiált:
 III. fff EGY EZREDEVI SZENVEDÉS
 II. + III. fff Kér* ÉLTET***
 I. + II. + III. fff vagy HALÁLT!«
- II. ff Az NEM LEHET,**
 I. + II. ff *hogy annyi szív*
 III. ff *Hiába onta vért,*
 II. ff S keseryben *annyi* hű kebel
 III. *Szakadt meg a honért.****
 II. fff Az NEM LEHET,**
 I. + II. ff *hogy ész,*
 II. + III. ERŐ,**
 II. + III. ff És oly SZENT akarat
 III. *Hiába sorvadozzanak*
 II. + III. Egy ÁTOKSULY alatt.*****
- I. ff Még *jőni* KELL,**
 I + II. + III. fff még JÓNI FOG***
 II. Egy *jobb* kor,**
 I. mely után
 III. *Buzgó imádság epedez*
 I. + II. + III. *Szaz ezrek ajakán. (pp.) Sőhajtva.)*
 II. Szóló: Vagy *jőni* fog,*****
 III. Szóló: ha *jőni kell****
 II. + III. A nagyszerű (suttogva) HALÁL*****

- III. Szóló: Hol a temetkezés fölött
 III. Egy ORSZÁG vérben áll.*****
 III. Szóló: pp S a sirt,**
 III. hol NEMZET SÜLYED EL,**
 I. + II. Népek veszik körül,**
 II. Szóló: S az ember
 II. millióinak
 III. ppp Szemében gyászkönny** ül.*****
 II. Légy hive***
 I. + II. + III. fff RENDÜLETLENÜL
 II. Hazádnak,**
 III. óh magyar.**
 I. + II. ff Ez ÉLTETŐD***
 III. Szóló: s ha elbukál,
 III. Hantjával ez takar.***
 II. fff A NAGY VILÁGON E KIVÜL**
 I. + II. + III. NINCS EN számodra hely,*****
 II. Áldjon**
 III. Szóló: vagy verjen sors keze.***
 I. ff Itt
 I. + II. + III. ÉLNED***
 III. fff s HALNOD kell!
 II. Áldjon**
 III. Szóló: vagy verjen sors keze.***
 I. ff Itt
 I. + II. + III. ÉLNED*****
 III. s halnod kell!

Szavalókarra átirta Vicsay Lajos.

A gyermek művelése apostoli munka; azért apostoli lelkü nevelőket kíván. Az apostoli lélek azonban nemcsak fáradhatatlan buzgóságot jelent, hanem hiten, mélységes meggyőződésen alapuló erkölcsi jellemet, határozott világnézetet és nagy-nagy szeretetet. Csak apostoli lelkület tud apostoli eredményeket elérni!